

A magyar nyelvben előforduló **rövid mássalhangzók** főbb variánsainak a fonológiailag releváns megkülönböztető jegyek alapján összeállított **fonetikai rendszere**

Mód Hely		Zörejhangok (Obstruensek)										Zengőhangok (Szonoránsok)					
		Zárhangok				Réshangok				Zár-rés hangok		Zárhangok			Közelítőhangok		
		Explozív		Tremuláns		Tap/Flap ¹		Centrális frikatív ²		Laterális frikatív		Affrikát ³		Nazális okkluzív	Tremuláns	Tap/Flap ¹	Centrális approximáns
Hangszalagműködés:		zöngétlen	zöngés	zöngétlen	zöngés	zöngétlen	zöngés	zöngétlen	zöngés	zöngétlen	zöngés	zöngés	zöngés	zöngés	zöngés	zöngés	
Labiális	Bilabiális	<i>p</i> [p]	<i>b</i> [b]	<i>ɸ</i> [β̥]	<i>ɸ</i> [β]			<i>ɸ</i> [ɸ]	<i>β</i> [β]			<i>m</i> [m]	<i>ɸ</i> [β]		<i>β</i> [β]		
	Labiodentális							<i>f</i> [f]	<i>v</i> [v]			<i>m̥</i> [m̥]			<i>v</i> [v]		
Koronális	Dentális	<i>t̥</i> [t̥]	<i>d̥</i> [d̥]					<i>θ</i> [θ]	<i>ð</i> [ð]							[ð̥]	
	Alveoláris	<i>t</i> [t]	<i>d</i> [d]	<i>t̪</i> [t̪]	<i>r̪</i> [r̪]	<i>t̪</i> [t̪]	<i>r̪</i> [r̪]	<i>s</i> [s]	<i>z</i> [z]	<i>t̪</i> [t̪]	<i>ʒ</i> [ʒ]	<i>c</i> [ts̺~ts̺]	<i>dz</i> [d̪z̺~d̪z̺]	<i>n</i> [n]	<i>r</i> [r]	<i>r</i> [r]	<i>l</i> [l]
	Posztalveoláris	<i>t̠</i> [t̠]	<i>d̠</i> [d̠]					<i>s</i> [ʃ]	<i>zs</i> [ʒ]			<i>cs</i> [tʃ~tʃ]	<i>dzs</i> [dʒ~dʒ]				
	Retroflex (Kakuminális)	<i>t̠</i> [t̠]	<i>d̠</i> [d̠]														
Dorzális	Palatális	<i>ty</i> [c]	<i>gy</i> [j]					<i>ç</i> [ç]	<i>j</i> [j]	<i>ç̺</i> [ç̺]	<i>ç̺</i> [ç̺]	<i>ty</i> [c̺]	<i>gy</i> [j̺]	<i>ny</i> [ɲ]	<i>j</i> [j] ⁴	<i>ly</i> [ç̺]	
	Palatoveláris	<i>k̟</i> [k̟]	<i>g̟</i> [g̟]					<i>ç̟</i> [ç̟]	<i>ɟ̟</i> [ɟ̟]								
	Veláris	<i>k</i> [k]	<i>g</i> [g]					<i>x</i> [x]	<i>ɣ</i> [ɣ]					<i>ŋ</i> [ŋ]	<i>ɣ</i> [ɣ]	[ɰ] ⁶	
Glottális	Laringális	<i>ʔ</i> [ʔ]						<i>h</i> [h]	<i>h</i> ⁷ [ɦ]						<i>h</i> ⁷ [ɦ] ⁸		

1. Tap és/vagy flap = (érintő és/vagy) legyintőhang, fél vagy egy perdületű hangképzés. A tap és a flap képzés közötti különbség léte, illetve jellege vitatott.

2. A *sz*, *z* és az *s*, *zs* hangok centrális szibiláns frikatívák.

3. A *c*, *dz* és a *cs*, *dzs* szibiláns affrikáták.

4. Egyesek szerint meg kell különböztetni a (1) palatális zöngés centrális spirantikus approximánst [j] és a (2.1) palatális zöngés szemivokális approximánst [j]. Ez utóbbi vokális megfelelője az *i* [i], ezért a magyar egyezményes hangjelölés *i* betűje jelölné pontosan. A [j] szemivokális mellett az IPA is jelöli a (2.2) labiopalatális (labializált palatális) zöngés szemivokális approximánst [ɰ ~ j^w]. Vokális megfelelője az *ü* [y], ezért a magyar egyezményes hangjelölés *ü* betűje jelölné pontosan.

5. A palatoveláris zöngétlen frikatívát a magyar nyelvészetben tévesen azonosították a palatális zöngétlen frikatívával, így lett a jele a *ç*. Az érintett hang helyes jele a *ç̺*.

6. Egyesek szerint meg kell különböztetni a (1) veláris zöngés centrális spirantikus approximánst [ɰ] és a (2.1) veláris zöngés szemivokális approximánst [ɰ]. Ez utóbbi vokális megfelelője az *i* [u]. (A magyar egyezményes hangjelölésben nincs jele.) A [ɰ] szemivokális mellett az IPA is jelöli a (2.2) labioveláris (labializált palatális) zöngés szemivokális approximánst [w ~ u]. Vokális megfelelője az *u* [u], ezért a magyar egyezményes hangjelölés *u* betűje jelölné pontosan.

7. A magyar egyezményes hangjelölést használók alkalmanként a zöngés *h*-t a finnugor átírásból átvett *h̃* betűvel is jelölik. Hagyományosan frikatívaként (esetleg pszeudofrikatívaként) tartják számon, de képzésmódja alapján approximánsnak is tekinthető. A finnugor átírás megkülönbözteti a frikatívát és az approximáns *h*-kat: a zöngétlen, illetve a zöngés laringális frikatívát jele *h̃*, illetve *h̃*, a zöngétlen, illetve a zöngés laringális félhangzó jele *h*, illetve *h̃*.

8. [ɦ]: a laringális/glottális réshang képzési jegyei alapján frikatívának (pszeudofrikatívának) és approximánsnak is tekinthető.

A táblázat az IPA rendszerezését követi. Nincsenek benne feltüntetve azok a képzési módok és helyek, amelyek a magyar mássalhangzók között nem fordulnak elő.

A pulmonikus mássalhangzók részletezőbb táblázatát lásd a <http://mnytud.arts.unideb.hu/tananyag/hangtan/mshtabl.pdf> címen.

A dőlt betűk a magyar egyezményes hangjelölésben, a szögletes zárójelben lévő álló betűk az IPA átírásában használatos jelek.